

**RIKTLINJER GÄLLANDE
OLJEAVSKILJARE**

Riktlinjer för oljeavskiljare

För verksamheter anslutna till den allmänna VA-anläggningen, vars avloppsvatten är av en annan karaktär än hushållspillvatten, finns det kvalitetskrav gällande avloppsvattnets sammansättning. Nedan följer information gällande vilka särskilda krav som finns för verksamheter där olja, bensin och andra så kallade lätta vätskor hanteras.

Alla verksamheter som är anslutna till den allmänna VA-anläggningen ansvarar för att vattnet som avleds till spill- och dagvattennätet uppfyller kraven i ABVA¹ (Allmänna bestämmelser för vatten och avlopp). Olja, bensin och andra lätta vätskor kan störa reningsprocesserna i reningsverket och förorena sjöar och vattendrag. Därför har generella krav och riktlinjer tagits fram gällande oljeavskiljare² i vissa typer av verksamheter. Utöver dessa kan miljömyndigheter och VA-huvudmannen ställa ytterligare krav för att skydda miljön.

VAD ÄR OLJEAVSKILJARE OCH NÄR KRÄVS DET?

Oljeavskiljare används för att separera vätskor med låg densitet, som exempelvis bensin och olja, från spill- och dagvatten. Vätskorna avskiljs genom att vattnet leds genom en tank. I tanken sjunker tyngre partiklar till botten av tanken medan lättare vätskor

såsom bensin och olja lägger sig vid ytan varvid de kan avskiljas.

Oljeavskiljare är ingen fullständig reningsanläggning utan avskiljer bara en del oljefraktioner från vatten. Användningen av vissa rengöringsmedel och andra kemikalier kan medföra att oljan blandar sig med vattnet och inte går att avskilja varvid det följer med avloppsvattnet ut.

Oljeavskiljare behövs när det föreligger risk för utsläpp av olja, bensin eller andra lätta vätskor till spill³- och/eller dagvattnet⁴. Exempel på verksamheter där sådan risk föreligger är;

- Bilverkstäder
- Bensinstationer
- Fordonstvättar
- Industrier med ex. kompressorer
- Garage med golvvlopp
- Gör-det-själva hallar
- Parkeringshus
- Olje- och kemikaliedepåer

GENERELLA RIKTLINJER

Nedan följer generella krav och riktlinjer för verksamheter där olja, bensin och andra lätta vätskor hanteras;

- Alla golvbrunnar i verksamheten ska vara utrustade med oljeavskiljare om där föreligger risk för utsläpp av olja, bensin eller andra lätta vätskor.

- Oljeavskiljaren ska vara dimensionerad för sitt användningsområde, för att hur avskiljaren ska dimensioneras se SS-EN 858-2⁵.
- Det ska finnas möjlighet (finnas en provtagningspunkt) att provta utgående vatten ur oljeavskiljaren.
- Oljeavskiljaren ska kontrolleras och underhållas regelbundet.
- Oljeavskiljaren ska vara utrustad med larm, både en varningslampa och en ljudsignal som indikerar vid för hög oljenivå.
- Skurvatten från rengöring av verkstadsgolv bör inte tillföras oljeavskiljaren/avloppet om inte vattnet genomgått rening innan.
- Vatten från detalj- och motortvätt bör inte avledas till oljeavskiljaren.

DIMENSIONERING & UTFORMNING

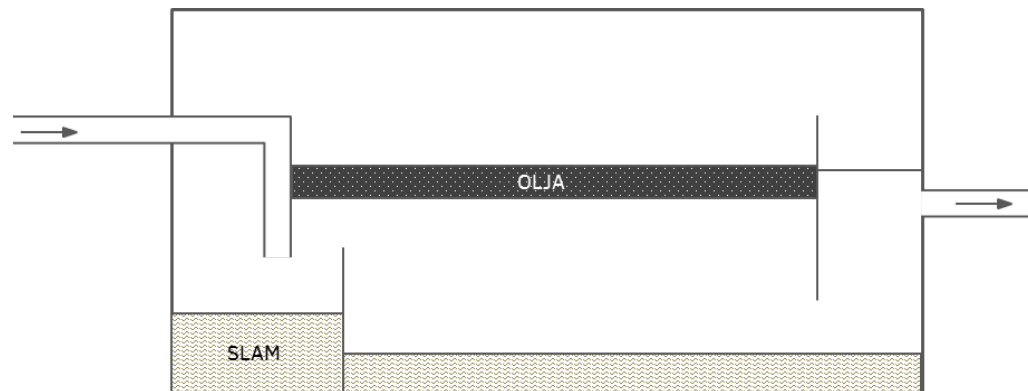
Det är mycket viktigt att oljeavskiljaren har rätt utformning och storlek annars hinner inte oljan stiga upp till vattenytan. I figur 1 ses en principskiss över hur en oljeavskiljare fungerar.

Hur en oljeavskiljare ska utformas finns reglerat i standarden SS-EN 858-2. Enligt standarden finns två klasser av oljeavskiljare.

- ♦ Klass 1 Oljeavskiljare;
Släpper maximalt ut 5 mg olja/liter vätska.
Klara dagens utsläppskrav och är försedda med koalescensfilter.
- ♦ Klass 2 Oljeavskiljare;
Släpper maximalt ut 100 mg olja/liter vätska. Saknar oftast koalescensfilter och klarar ofta inte de generella utsläppskraven.

Befintliga anläggningar ska ha avskiljare som åtminstone uppfyller kraven för klass 2 i standarden. Vid nybyggnation eller ombyggnad ska oljeavskiljaren uppfylla kraven för klass 1 och vara utrustad med ett larm.

För vissa typer av oljor som är svårare att avskilja räcker det inte att dimensionera oljeavskiljaren dimensioneras utifrån det faktiska flödet. En tumregel är då att dimensionera avskiljaren för ett flöde tre gånger så högt som det faktiska flödet.

FIGUR 1. Principskiss över en oljeavskiljare. I oljeavskiljarens första del sjunker partiklar som är tyngre än vatten till botten. Vattnet flödar därefter in i nästa del, där lätta vätskor stiger uppåt och lägger sig ovanpå vattnet. Oljan hålls kvar av en skärm vilken vattnet kan flöda förbi undertill.

GENERELLA UTSLÄPPSKRAV

Generella utsläppskrav för oljeavskiljare;

- ♦ Utgående vatten från oljeavskiljare till spillvattennätet får maximalt innehålla 50 mg olja per liter, mätt som oljeindex.
- ♦ Utgående vatten från oljeavskiljare till dagvattennätet får maximalt innehålla 5 mg olja per liter, mätt som oljeindex.

UTSLÄPPSKRAV FORDONSTVÄTTAR

Utsläppskraven i tabell 1 gäller fordonstvättar och andra fordonsverksamheter.

PROVTAGNING

Verksamhetsutövaren ska ta ut prov för analys av föroreningshalt. Omfattning och frekvens av provtagningen fastställs i samråd med tillsynsmyndigheten och Mittskåne Vatten. Provtagningen ska dock säkerställa att utsläppskraven efterlevs.

TABELL 1. Utsläppskrav från oljeavskiljare för personbilar, lastbilar, bussar och andra vägfordon.

Parameter/ämne	Utsläppskrav personbilar	Utsläppskrav lastbil, buss eller annat vägfordon
Samlingsparameter (Bly, krom och nickel)	5 mg/fordon	15 mg/fordon
Kadmium	0,10 mg/fordon	0,3 mg/fordon
Zink	50 mg/fordon	150 mg/fordon
Koppar	15 mg/fordon	40 mg/fordon
Oljeindex	2,5 g/fordon	7,5 mg/fordon

KONTROLL OCH UNDERHÅLL

För att säkerställa driften av oljeavskiljaren måste den regelbundet kontrolleras och underhållas enligt tillverkarens instruktioner. Utförda kontroller, slamtömningar och annat underhåll ska journalföras. Minst nedanstående punkter bör ingå i det regelbundna (minst 1 gång/år) underhållet av oljeavskiljare;

- ♦ Mätning av oljeskiktets tjocklek. Överstiger oljeskiktet 5 cm, beställ tömning.
- ♦ Mätning av slamlagrets tjocklek
- ♦ Kontroll av larmen
- ♦ Rengöring eller byte av filtren (om behov föreligger).
- ♦ Kontroll av att den automatiska avstängningsfunktionen fungerar.

- ♦ Rengöring av provtagningsbrunn/-enhet, ska ske innan ev. provtagning.
- ♦ Tömning och rengöring av oljeavskiljaren (Innehållet ska hanteras som farligt avfall).

Kontroll/besiktning av oljeavskiljaren bör genomföras minst vart femte år. Besiktningen bör göras av fackman och minst omfatta följande:

- ♦ Kontroll av systemets täthet
- ♦ Anordningens hållfasthet
- ♦ Inre beläggningar
- ♦ Skicket på inbyggda delar
- ♦ Skicket på elektriska enheter
- ♦ Kontroll av inställning av avstängningsenhet

ORDLISTA

¹**ABVA** = Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen.

²**Oljeavskiljare** = Anordning för avskiljning av lätta vätskor såsom olja och bensin

³**Dagvatten** = Regn- och smältvatten som avleds från tak, gator, parkeringsytor och andra hårdgjorda ytor.

⁴**Avloppsvatten/spillvatten** = Förbrukat vatten från bad, dusch, toalett och köksvask.

⁵**SS-EN 858-2** = Svensk standard gällande oljeavskiljares dimensionering, installation, drift och underhåll.

MER INFORMATION

Naturvårdsverkets faktablad, "Oljeavskiljare", Nr. 8283, Februari 2007.

www.naturvardsverket.se

SS-EN 858-2, "Avlopp – Separationssystem för lätta vätskor (t.ex. olja och bensin)..."

www.sis.se